

ZASADY PLANOWANIA PRODUKCJI SZKÓŁKARSKIEJ

STRESZCZENIE

Na potrzeby ujednoczenia zasad planowania i ewidencji zdarzeń gospodarczych na wszystkich szkółkach znajdujących się w zasobach LP z wykorzystaniem istniejących możliwości technicznych, jakie są dostępne w systemie LAS, moduł SZKÓŁKA, należy wdrożyć do stosowania jednolite zasady, które pozwolą na wykonywanie jednoznacznych analiz w skali makro.

Dokument składa się z kilku części (rozdziałów), zawierających szczegółowe opisy postępowania. Najistotniejsze z nich to:

1. **Zakładanie obiektów szkółkarskich**
2. **Ocena produkcji szkółkarskiej**
3. **Planowanie**

SPIS TREŚCI

1. **Zakładanie obiektów szkółkarskich**
 - 1.1. Wprowadzanie adresu szkółki
 - 1.2. Założenie kwater
 - 1.3. Założenie pól siewnych
2. **Ocena produkcji szkółkarskiej**

3. Planowanie

- 3.1. Zasady planowania produkcji szkółkarskiej
- 3.2. Zakładanie nagłówka pozycji planu
 - 3.2.1. Wprowadzanie informacji głównych dla pozycji planu
- 3.3. Wprowadzanie czynności
 - 3.3.1. Wprowadzanie danych zasadniczych czynności
 - 3.3.2. Wprowadzanie informacji o źródłach finansowania czynności
 - 3.3.3. Wprowadzanie informacji dodatkowych dla czynności
- 3.4. Wprowadzanie materiałów
 - 3.4.1. Wprowadzanie danych zasadniczych materiałów
 - 3.4.2. Wprowadzanie informacji o źródłach finansowania dla materiałów
 - 3.4.3. Wprowadzanie informacji dodatkowych dla materiałów

4. Właściwy start

SPIS ILUSTRACJI

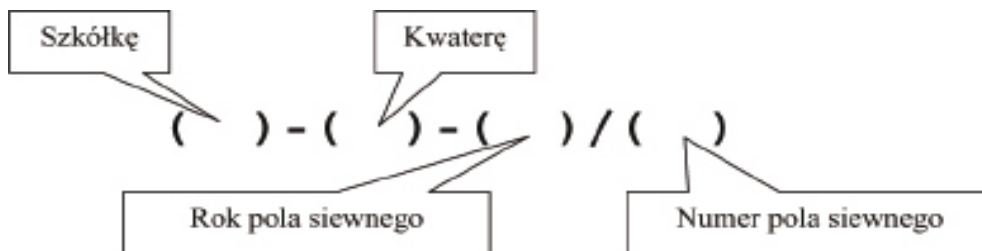
- Rysunek 1.** Adres szkółkarski
Rysunek 2. Ekran główny pozycji planu dla obiektu
Rysunek 3. Ekran czynności na pozycji planu
Rysunek 4. Ekran materiału na pozycji planu

1. ZAKŁADANIE OBIEKTÓW SZKÓLKARSKICH

1.1. Wprowadzanie adresu szkółki

W przypadku, gdy wcześniej nie założono szkółki w bazie, jest to pierwszy etap rejestracji, jaki należy wykonać. Adresy obiektów

szkółkarskich zapisywane są w czterech polach adresu opisujących odpowiednio:

Rysunek 1. Adres szkółkarski

Nowo zakładana szkółka musi mieć podany numer szkółki, zapisywany w pierwszym polu adresu dla obiektów szkółkarskich. Pozostałe pola mają pozostać puste.

Dla nowo zakładanej szkółki należy określić właściwy kod rodzaju szkółki. Kody rodzajów szkółki, dostępne do zastosowania:

LEŚNA	-	szkółka leśna
ZADRZEW	-	szkółka zadrzewieniowa
KONTENER	-	szkółka kontenerowa
TUNEL	-	szkółka tunelowa

Kod rodzaju szkółki o kodzie „LEŚNA” należy interpretować jako „szkółka leśna polowa”, gdzie hoduje się sadzonki wyłącznie z odkrytym systemem korzeniowym.

Kod rodzaju szkółki o kodzie „ZADRZEW” należy interpretować jako „szkółka zadrzewieniowa polowa”, gdzie produkuje się sadzonki wyłącznie z odkrytym systemem korzeniowym.

Kod rodzaju szkółki o kodzie „KONTENER” należy interpretować jako „specjalistyczna szkółka kontenerowa”, gdzie produkuje się wyłącznie sadzonki z zakrytym systemem korzeniowym w doniczkach, pojemnikach, kasetach, balotach itp.

Kod rodzaju szkółki o kodzie „TUNEL” należy interpretować jako „specjalistyczna szkółka leśna tunelowa”, gdzie produkuje się wyłącznie sadzonki z odkrytym systemem korzeniowym.

Dla nowo zakładanej szkółki należy również określić powierzchnię całkowitą szkółki, podawaną w arach. Powierzchnia produkcyjna szkółki jest określona jako suma powierzchni kwater, na których są pola siewne dla danego roku. Dla nowo zakładanej szkółki można dodatkowo podać krótki opis szkółki, pozwalający na łatwiejszą jej identyfikację.

Dla nowo zakładanej szkółki należy również określić nazwę szkółki. Będzie ona wykorzystana podczas zakładania grup powierzchni. Jeżeli nie poda się nazwy dla szkółki, nie będzie możliwe założenie grup powierzchni dla tej szkółki.

W przypadku, gdy na szkółce znajduje się tunel foliowy, w którym produkuje się sadzonki, a który do tej pory traktowany był jako oddzielne pole siewne na szkółce o rodzaju „LEŚNA”, taki tunel należy opisać jako oddzielną szkółkę o rodzaju „TUNEL”.

W przypadku, gdy szkółka ulega fizycznej likwidacji, w systemie nie wykonuje się żadnych specjalnych zapisów. Brak założonych dla tej szkółki pól siewnych niesie za sobą informację, że na tej szkółce nic nie rośnie w danym roku. Nie należy w żadnym wypadku zerować powierzchni takiej szkółki. W programie są założone blokady logiczne, niepozwalające na usunięcie adresów pól siewnych, jeśli zostały one użyte w innych tabelach, np. w systemie planów czy w historii szkółki.

1.2. Założenie kwater

Założenie kwater polega na dodaniu numerów kwaterom i przypisaniu ich do wcześniej już założonej szkółki. Nie można założyć kwater dla nieistniejącej szkółki.

Dla nowo zakładanej kwatery należy określić kod typu obiektu. Dopuszczalne wartości możliwe do użycia to:

O – dla kwater przeznaczonych do produkcji na powierzchni otwartej (dla szkótek „LEŚNA” lub ZADRZEW”);

K – dla kwater przeznaczonych do produkcji w warunkach kontrolowanych (dla szkótek „TUNEL” lub „KONTENER”).

Dla nowo zakładanej kwatery należy również określić jej powierzchnię, podawaną w arach. Program sprawdza, czy suma powierzchni wszystkich kwater przypisanych do tego samego numeru szkółki nie przekracza jej całkowitej powierzchni.

Dla nowo zakładanej kwatery można dodatkowo podać krótki jej opis, pozwalający na łatwiejszą identyfikację.

1.3. Założenie pól siewnych

Założenie pól siewnych polega na dodaniu numerów pól siewnych i przypisaniu ich do już wcześniej założonych kwater na szkółce. Nie można założyć pól siewnych dla nieistniejącej kwatery. Adres pola siewnego składa się z numeru szkółki, numeru kwatery, roku pola siewnego planu, dla którego jest zakładane oraz numeru pola siewnego w ramach kwatery. Pola siewne zakłada się co roku od nowa.

Po nadaniu adresu pola siewnego należy wypełnić pozostałe pola opisujące pole siewne. Można to wykonać w dwojaki sposób, zależnie od tego, czy pole siewne przeznaczone jest pod ugor czy produkcję materiału sadzeniowego.

Jeżeli pole siewne zakładane jest pod ugor, dla zakładanego pola siewnego trzeba podać:

- kod typu obiektu wskazujący na rodzaj ugoru; dopuszczalne wartości możliwe do użycia to:
 - Z – dla pól siewnych przeznaczonych pod ugorowanie zielone,
 - C – dla pól przeznaczonych pod ugorowanie czarne;
- powierzchnię pola siewnego, przeznaczonego na ugor. Dodatkowo można podać krótki opis pola siewnego, pozwalający na jego łatwiejszą identyfikację.

Jeżeli pole siewne zakładane jest pod produkcję materiału sadzeniowego, dla zakładanego pola siewnego nie podaje się kodu rodzaju ugoru i powierzchni pola siewnego, trzeba natomiast podać:

- kod lub kody symboli produkcyjnych dla sadzonek (artykułów) planowanych do wyprodukowania na danym polu siewnym, przy czym stosuje się zasadę, że jest to stan planowany na jesień danego roku planu;
- powierzchnię w arach, jaką zajmują sadzonki na polu siewnym (suma powierzchni zajmowanej przez wszystkie sadzonki będzie stanowić powierzchnię pola siewnego). Dla każdego artykułu na polu siewnym można dodatkowo podać:
 - kod rodzaju siewu, jaki był dla niego stosowany; dopuszczalne wartości kodów rodzaju siewu to dla siewu:
 - P – pełnego,
 - R – rzędowego,
 - J – jednostkowego;
 - numer świadectwa pochodzenia nasion użytych do produkcji danych sadzonek (numer świadectwa pochodzenia można

wpisać lub wybrać z listy zapisanych w bazie numerów świadectw pochodzenia, używając klawisza **F4**; w przypadku, gdy artykuł posiada historię, zamiast numeru świadectwa pochodzenia należy przywiązać informację o historii artykułu (w polu numeru świadectwa pochodzenia pojawi się numer zapisany dla artykułu na poprzednim polu siewnym, pod warunkiem, że był podany dla artykułu na poprzednim polu siewnym, w innym przypadku numer świadectwa pozostanie pusty);

- informację o historii tego artykułu, użycie klawisza **F5 + historia**, umożliwi wyświetlenie informacji o wszystkich sadzonkach tego samego gatunku, w celu powiązania danej sadzonki z poprzednim polem siewnym; polega to na tym, że dla każdego artykułu mającego historię, należy podać informację, z jakiego poprzedniego pola siewnego został przeniesiony na to obecne pole siewne (przypisanie wykonuje się przez wybranie adresu pola siewnego z listy pól siewnych, na których występował ten sam gatunek); właściwie wykonane zapisy o historii artykułów, są podstawą do poprawnego wyliczenia kosztów ciągniętych dla produkcji sadzonek.

Pola siewne powinny być zakładane w układzie gatunków i grup gatunków z uwzględnieniem cykli produkcyjnych. Wyróżnia się następujące gatunki i grupy gatunków.

1. Sosna zwyczajna
2. Świerk
3. Modrzew
4. Jodła
5. Pozostałe iglaste
6. Buk
7. Dąb bezszypułkowy, dąb szypułkowy
8. Olsza czarna, brzoza
9. Jesion, lipa, klon, jawor
10. Pozostałe liściaste

Jeżeli technologia produkcji danego asortymentu jest zbliżona i generuje zbliżony poziom kosztów, to na jednym polu siewnym można łączyć sadzonki w jednym wieku, ale o różnych symbolach produkcyjnych.

Symbol produktu. Kody symboli produktu są pobierane z tabeli artykułów zakładanych w module Gospodarki Towarowej. Wszystkie artykuły zakładane na potrzeby obrotu sadzonkami muszą być założone zgodnie z opisem zawartym w podręczniku użytkownika SILP: ZESZYT GT-1 „WPROWADZANIE ARTYKUŁÓW” (dostępny w internecie pod adresem: http://www.zilp.pl/z/test01/dzialalnosc/zasoby_silp/instr_uzyt/SILP_instrukcje/15.pdf). Dodatkowym warunkiem, nieuwzględnionym w wymienionej instrukcji, jest warunek, że artykuł opisujący sadzonki z zakrytym systemem korzeniowym należy definiować tak, aby w miejscu ostatniego znaku w kodzie artykułu (12. znak) podawać oznaczenie „K”.

Dodawanie symboli produkcyjnych dla sadzonek na polu siewnym. Podczas dodawania artykułów na polu siewnym należy kierować się ogólną zasadą, że podaje się tu kod symbolu produkcyjnego, przewidywanego do uzyskania na dzień sporządzenia protokołu oceny szkółkarskiej.

W związku z tym, jeżeli zakładamy pole siewne wiosną i wykonujemy na nim siewy, to zakładamy na nim przykładowe artykuły: SO 1/0, DB 1/0 dla gatunków wschodzących w tym samym roku lub LP 0/0 dla nasion przelegujących niestratyfikowanych.

Jeżeli zakładamy pole siewne na siew letni **lub siew wiosenny do szkółkowania letniego**, to zakładamy na nim przykładowe artykuły: BRZ 0.5/0, LP 0.5/0.

Dla jednoletnich sadzonek z siewu wiosennego szkółkowania w okresie letnim zakładamy artykuł 0.5/0.5.

Jeżeli zakładamy pole siewne na siew jesienny, to zakładamy na nim przykładowe artykuły: BK 0/0, JD 0/0.

Jeżeli zakładamy pole siewne dla jednoletnich sadzonek szkółkowanych wiosną, to symbolem produkcyjnym na tym polu będzie 1/1 (np. dla szkółkowania MD 1/0, zakładamy na polu siewnym artykuł MD 1/1).

Na sadzonki wyjęte wiosną nie zakładamy pól siewnych, a koszty odnosimy na pozycję ogólną szkółki, będą one obciążały wszystkie sadzonki pozostające na szkółce.

Przy częściowym wyjęciu sadzonek z pola siewnego należy zakładać nowe pole siewne zgodnie z założeniem, że wiek w symbolu produkcyjnym podajemy taki, jaki osiągnie w danym roku (np. jeśli pozostaje SO 1/0, to zakładamy pole siewne dla SO 2/0).

W przypadku założenia pola siewnego dla zasiewów wiosennych i późniejszego obsiewu na innej powierzchni, należy skorygować powierzchnię pola siewnego, podając powierzchnię rzeczywiście obsianą.

Siewy przelegujące ewidencjonujemy jako sadzonki o symbolu produkcyjnym 0/0.

W sytuacji, gdy na części pola siewnego z siewem przelegującym pojawiły się wschody, takie pole należy podzielić na:

- część pola siewnego z uzyskaną produkcją i przeksięgowanymi proporcjonalnie kosztami,
- część pola siewnego z siewem przelegującym (korekta powierzchni) z pozostałymi kosztami.

Za siewy przepadłe w SILP uznawane są te, dla których wprowadzono koszty ewidencji szkód na polu siewnym, ze 100% uszkodzeniem.

Dla siewów przepadłych należy, po sporządzeniu i zarejestrowaniu protokołu szkód, poniesione koszty produkcji przeksięgować na koszty szkółki. Jeżeli siewy przepadły na całym polu siewnym, całość kosztów należy przenieść na koszty całej szkółki, pozostawiając gatunek, wiek i powierzchnię bez zmian. W kodzie artykułu w miejscu 11. znaku należy dopisać symbol „X” (duża litera X), co umożliwi odróżnienie artykułów będących w produkcji od artykułów, które przepadły. Powierzchnie przypisane do artykułów z symbolem „X” pozwolą na określenie całkowitej powierzchni przepadłych siewów podczas sporządzania sprawozdania LPIR-3.

W sytuacji, gdy siewy przepadły na części pola siewnego, dodatkowo takie pole siewne należy podzielić na części:

- część pola siewnego z zachowaną produkcją,
- część pola siewnego z przepadłą produkcją.

Do powstałych po podziale nowo utworzonych pól siewnych (z zachowaną produkcją) należy dopisać historię, a część kosztów poniesionych na polu z przepadłą produkcją należy przenieść odpowiednio na koszty całej szkółki. Dla części pola siewnego z przepadłą produkcją należy założyć nowe pole siewne. Aby powierzchnia nowo założonego pola powstałego z części pola z przepadłą produkcją została również zaliczona do powierzchni przepadłych w sprawozdaniu LPIR-3, należy na tym polu dodać odpowiedni artykuł mający w miejscu 11. znaku dopisany symbol „X”. Powierzchnie części pola siewnego powstałe po podziale, muszą łącznie być zgodne z powierzchnią pola siewnego przed podziałem.

Protokoły przepadłych siewów należy rejestrować w SILP na pola siewne z gatunkiem, który w kodzie artykułu ma, na 11. miejscu, znak X.

Dla sadzonek, które przeznacza się wiosną do wyjęcia, nie zakładamy pól siewnych na rok wyjęcia sadzonek. Jeżeli z jakiegoś powodu sadzonki nie zostały wyjęte z całości lub części ubiegłorocznego pola siewnego, to dla tej powierzchni zakładamy nowe pole siewne, po zakończeniu wyjmowania sadzonek, przypisując im symbol produkcyjny, jaki osiągną jesienią.

Powierzchnie pól siewnych (łącznie z ugorami) należy skorygować po każdej zamianie w stosunku do planowanej powierzchni. Sadzonki wyjęte jesienią należy uwzględnić w inwentaryzacji produkcji szkółkarskiej, przeprowadzonej na dzień 15 listopada, nie korygując powierzchni pól siewnych. Na potrzeby siewów jesiennych dodaje się niezbędną powierzchnię pól siewnych, powiązaną z korektą ugorów.

Siewy dzieli się na wiosenne, letnie i jesiennie: za siew wiosenny uważa się siew zaksięgowany do 31 maja, letni – od 1 czerwca do 31 sierpnia i jesienny – po 31 sierpnia.

Dla szkółek kontenerowych należy pamiętać o stosowaniu artykułów z literą „K”.

2. OCENA PRODUKCJI SZKÓLKARSKIEJ

Protokół oceny produkcji szkółkarskiej jest dokumentem służącym do rejestracji informacji o uzyskanej produkcji na polach siewnych. Produkcję można oceniać wiele razy w sezonie i każdą ocenę rejestrować w SILP. Umownie przyjęto, że na datę 15 listopada rejestruje się protokół oceny produkcji szkółkarskiej, który jest ostatnim protokołem w sezonie i którego zapisy są wykorzystywane do wyliczeń kosztów w raportach modułu Szkółka. Uwzględniając powyższe, w przypadku gdy produkcja na polu siewnym jakiegoś artykułu zostanie zakończona wyjęciem sadzonek, np. we wrześniu, to na podstawie faktycznych danych o liczbie wyjętych sadzonek z pola siewnego (WON) należy wykonać zapisy w module Szkółka -> Dokumenty Źródłowe -> Protokół oceny z datą 15 listopada. W przypadku niezarejestrowania takiego protokołu, dla tych artykułów raporty by się nie wykonywały.

Podczas rejestracji protokołu oceny szkółkarskiej dla każdego artykułu na polu siewnym należy podać:

- liczbę sadzonek na ar (liczba ta musi być bezwzględnie rejestrowana we właściwych jednostkach miary, tj. w sztukach, zgodnie z opisem pola na ekranie do rejestracji danych z oceny; w raportach będą one automatycznie przeliczane na wielkości zarejestrowane w tysiącach sztuk – nie jest dopuszczalne rejestrowanie liczby w innych jednostkach, ponieważ będzie to wpływało na błędne wyniki w raportach);
- procent materiału dojrzałego (za materiał dojrzały należy przyjmować materiał przeznaczony do wyjęcia, spełniający wymagania określone dla materiału sadzeniowego, podane w rozporządzeniu MŚ z 18 lutego 2004 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakie powinien spełniać leśny materiał rozmnożeniowy; pozostały procent należy rozumieć za przeznaczony do dalszej produkcji).

Można również dla artykułu na polu siewnym podać treść uwagi.

Jesienny obrót sadzonkami opiera się na kosztach jednostkowych, wyliczonych na podstawie poniesionych nakładów w ubiegłym roku. W przypadku braku danego artykułu w poprzednim roku, należy zastosować koszt jednostkowy z sortymentu o podobnym sposobie produkcji, a w przypadku

braku takiego sortymentu dopuszcza się przyjęcie kosztu rzeczywistego poprzez wygenerowanie raportu na dzień wyjęcia sadzonek.

3. PLANOWANIE

Wszelkie plany dotyczące prac na szkółce muszą być zakładane do właściwego poziomu adresu szkółkarskiego: szkółki, kwatery lub pola siewnego w danym roku gospodarczym, ewentualnie dla adresu leśnego lub numeru obiektu inwentarzowego. O poziomie szczegółowości zakładanych planów decyduje właściwy organ zarządzający, w zależności od potrzeb szczegółowości lokalnych analiz.

Sposób zakładania planów w systemie planów nie wymaga wprowadzania zmian. Założenia do raportów zestawiających koszty produkcji zostały opracowane tak, aby uwzględniały koszty planowane na pozycjach planu dla wszystkich rodzajów obiektów planowania: P – leśne, S – szkółkarskie, I – infrastruktury. W związku z tym nie ma znaczenia, czy koszty utrzymania obiektów, maszyn i urządzeń są planowane na adresy szkółki, infrastruktury czy adres leśny, a także nie ma znaczenia, na ile szkółek w nadleśnictwie zostaną one podzielone. Ważne jest, by plany były przywiązane do właściwego obiektu planowania ze względu na jego położenie, sposób użytkowania lub przyjęte w jednostce inne zasady. Wszystkie plany dotyczące szkółki powinny być zakładane z właściwym kodem typu planu, tj. „SZKL” dla szkółek leśnych lub „SZKZ” dla szkółek zadrzewieniowych.

3.1. Zasady planowania produkcji szkółkarskiej

Ponieważ w module „Szkółki” nie ma możliwości nanoszenia informacji o planowanych zabiegach na powierzchniach szkółki, wszelkie informacje o planowanych zabiegach należy zapisywać na pozycjach planu w systemie planów.

Odpowiedni poziom szczegółowości danych, uzyskanych w zestawieniach można osiągnąć poprzez wybranie odpowiedniej grupy czynności.

Planowanie zadań rzeczowych i kosztów dotyczących szkółek leśnych należy ewidencjonować według grup czynności i odnosić na pozycje planu w sposób zgodny z poniższym zestawieniem.

Grupy czynności MPK 22 – Szkółki leśne				
nr	kod grupy czynności	nazwa grupy czynności	miejsce odnoszenia kosztów	ewidencja obowiązkowa
1	2	3	4	5
2210	SL_UPR	uprawa gleby w szkółce	szkółka	TAK
2211	SL_ORKAM	mechaniczna orka na szkółce leśnej	szkółka	NIE
2212	SL_SPULM	mechaniczne spulchnianie gleby na szkółce leśnej	szkółka	NIE
2213	SL_UPRC	mechaniczna uprawa przedsiewna na szkółce leśnej	szkółka	NIE
2214	SL_UPRK	konna uprawa przesiewna na szkółce leśnej	szkółka	NIE
2215	SL_UPRM	narzędziowo mechaniczna uprawa przedsiewna szkółki leśnej	szkółka	NIE
2216	SL_UPRR	ręczna uprawa przedsiewna	szkółka	NIE
2220	SL_NAW	nawożenie szkółki	szkółka	TAK
2221	SL_NAWM	nawożenie mineralne na szkółce leśnej	szkółka	NIE
2222	SL_KOMP	przygotowanie kompostu na szkółce leśnej	szkółka	NIE
2223	SL_UGÓRZ	ugory zielone na szkółce leśnej	szkółka	NIE
2224	SL_NAWO	nawożenie organiczne szkółki leśnej	szkółka	NIE
2230	SL_WYS	siewy w szkółce	pole siewne	TAK
2231	SL-WYSSR	ręczny wysiew nasion w szkółce leśnej	pole siewne	NIE
2232	SL-WYSSR	wysiew nasion siewem ręcznym na szkółce leśnej	pole siewne	NIE
2233	SL-WSSC	wysiew nasion siewnikiem mechanicznym na szkółce leśnej	pole siewne	NIE
2234	SL-WAŁR	ręczne wałowanie siewów na szkółce leśnej	pole siewne	NIE
2235	SL-WAŁC	mechaniczne wałowanie siewów na szkółce leśnej	pole siewne	NIE
2236	SL-WYSPOJ	wysiew nasion do pojemników na szkółce leśnej	pole siewne	NIE
2240	SL_WEG	rozmnażanie rośliny inne	pole siewne	TAK

1	2	3	4	5
2241	SL-ZRAZ	przygotowanie zrazów do rozmnażania na szkółce leśnej	pole siewne	NIE
2242	SL-ZRZEZY	sadzenie zrzesów w szkółce leśnej	pole siewne	NIE
2243	SL-SZCZEP	szczepienia na szkółce leśnej	pole siewne	NIE
2244	SL>SZCZEP	sadzenie szczepów w szkółce leśnej	pole siewne	NIE
2250	SL_PIEL	pielęgnowanie i ochrona w szkółkach leśnych	pole siewne	TAK
2251	SL-UGÓRC	utrzymywanie gleby w czarnym ugorze na szkółce leśnej	szkółka	TAK
2252	SL-PIELG	pielęgnowanie uprawy gleby w szkółce leśnej	pole siewne	NIE
2253	SL-PIELS	pielęgnowanie sadzonek w szkółce leśnej	pole siewne	NIE
2254	SL- DESZCZ	deszczowanie szkółki leśnej	szkółka	TAK
2255	SL-ZWGRZB	zwalczanie biologiczne grzybów na szkółce leśnej	poła siewne	NIE
2256	SL-ZWGRZBM	zwalczanie mechaniczne grzybów na szkółce leśnej	pole siewne	NIE
2257	SL-ZWGRZBC	zwalczanie chemiczne grzybów na szkółce leśnej	pole siewne	NIE
2258	SL-MIKOR	mikoryzacja	pole siewne	NIE
2260	SL_WIEL	produkcja wielolatekw szkółce leśnej	pole siewne	TAK
2261	SL<SZK	szkółkowanie na szkółce leśnej – program przygotowawczy	pole siewne	NIE
2262	SL-SZK	szkółkowanie na szkółce leśnej	pole siewne	NIE
2263	SL-PODC	podcinanie korzeni w szkółce leśnej	szkółka	TAK
2264	SL-PRZYC	prycinanie pędów na szkółce leśnej	pole siewne	NIE
2265	SL-FORM	formowanie koron na szkółce leśnej	pole siewne	NIE
2270	SL_KONT	produkcja sadzonek w warunkach kontrolowanych	pole siewne	TAK
2271	SL-KONSTR	prace przy konstrukcjach w szkółce leśnej	pole siewne	NIE
2272	SL-SUBSTR	przygotowanie substratu na szkółce leśnej	pole siewne	NIE
2273	SL-ROZMN	rozmnażanie w tunelach, szklarniach w szkółce leśnej	pole siewne	NIE
2274	SL-OCHR	pielęgnacja, ochrona na szkółce leśnej	pole siewne	NIE
2275	SL-KOŃC	końcowe prace szkółkarskie w produkcji kontrolowanej	pole siewne	NIE
2276	SL-INNE	inne prace szkółkarskie w produkcji kontrolowanej	pole siewne	NIE
2280	SL_WYJM	wyjmowanie i inne prace końcowe z sadzonkami	szkółka	TAK
2281	SL-OCENA	prace dla oceny materiału sadzeniowego w szkółce leśnej	szkółka	NIE
2282	SL-WYJM	wyjmowanie materiału sadzeniowego w szkółce leśnej	szkółka	NIE
2283	SL-SORT	sortowanie materiału sadzeniowego w szkółce leśnej	szkółka	NIE
2284	SL-PALET	paletowanie sadzonek na szkółce leśnej	szkółka	NIE
2285	SL-PRZECZ	przechowywanie sadzonek w szkółce leśnej	szkółka	NIE
2286	SL-PAKOW	pakowanie sadzonek na szkółce leśnej	szkółka	NIE
2287	SL-TRANS	transport sadzonek na szkółce leśnej	szkółka	NIE
2288	SL-ZAKUP	zakup sadzonek	szkółka	TAK
2290	SL_POZ	pozostałe prace szkółkarskie	szkółka	TAK
2291	SL-UTRZYM	utrzymanie otoczenia szkółki leśnej	szkółka	NIE
2292	SL-REMONT	remonty, konserwacja na szkółce leśnej	szkółka	NIE
2293	SL-MGAZ	transport i magazynowanie na szkółce leśnej	szkółka	NIE
2294	SL-DOŚW	doświadczenia na szkółce leśnej	szkółka	NIE

Do planowania obowiązkowo należy stosować grupy czynności podane w kolumnie „ewidencja obowiązkowa” tabeli jako „**TAK**”. Stosowanie większej szczegółowości planowania do pozostałych grup czynności może być uregulowane przez każdą RDLP.

Przy zakładaniu planów na zakup sadzonek należy zakładać pozycje planu na grupę „SL-ZAKUP” – zakup sadzonek. Od tej zasady są następujące wyjątki w przypadku:

- zakupu sadzonek przeznaczonych do szkółkowania, koszty ich zakupu należy zaksięgować na koszty pola siewnego, na które sadzonki będą zaszkółkowane, tak aby można było wliczyć koszt tego zakupu w koszt produkcji tych sadzonek po zakończeniu cyklu produkcyjnego;
- gdy własne sadzonki wyjęto w nadmiarze i trzeba je zaszkółkować, wówczas należy je zaszkółkować na pole siewne

z wartością wynikającą z dotychczasowych kosztów, bez przywiązywania historii produkcji, by nie zdublować kosztów – takie sadzonki traktuje się podobnie, jak sadzonki zakupione z przeznaczeniem do szkółkowania;

- **szkółkowania sadzonek w trakcie sezonu wegetacyjnego należy je zaszkółkować na pole siewne z wartością lub dowiązać historię.**

Planowanie zadań rzeczowych i kosztów dotyczących szkółek zadrzewieniowych należy ewidencjonować analogicznie do szkółek leśnych stosując odpowiednio grupy czynności z MPK 46.

Dla szkółek leśnych i zadrzewieniowych należy ponadto stosować grupy czynności związane z kodem MPK 2772 – utrzymanie obiektów, maszyn i urządzeń szkółkarskich.

Grupy czynności MPK 2772 – utrzymanie obiektów, maszyn i urządzeń szkółkarskich				
numer	kod grupy czynności	nazwa grupy czynności	miejsce odnoszenia kosztów	ewidencja obowiązkowa
2291	SL-UTRZYM	utrzymanie obiektów szkółki	szkółka/obiekt inwentarza	TAK
2721	UT-SZKÓŁ	utrzymanie maszyn i urządzeń szkółkarskich	szkółka/obiekt inwentarza	TAK

3.2. Zakładanie nagłówka pozycji planu

Informacje zawarte w nagłówku planu pozwalają, między innymi, określić rok planu (wykonania prac), lokalizację prac (poziom i adres obiektu), ich zakres (grupę czynności)

i pilność. Wszystkie zakładane pozycje planu dotyczące szkółki muszą być przypisane odpowiednio do typu planu o kodzie „SZKL” dla szkółek leśnych lub „SZKZ” dla szkółek zadrzewieniowych.

Akcja: Szuk +Szukaj Nast Poprz Wyśw Dod Kor Usuń Info ...							
Następne dane							
----- PLANY DLA OBIEKTU ----- (1/1) -----							
Typ obiektu ()		Adres obiektu (- - /) ()					
----- POZYCJE PLANU DLA OBIEKTU ----- (1/1) -----							
Rok	Poz planu	Typ planu	Gr czynn	Pilność	Zatw	Data zatw	Z A
()	()	()	()	(---)	()	()	() ()
()	()	()	()	()	()	()	() ()
()	()	()	()	()	()	()	() ()
()	()	()	()	()	()	()	() ()
()	()	()	()	()	()	()	() ()
Plan		Wykonanie			Plan		Wykonanie
Czynność	()	()	Koszt czynn		()	()	()
Il. czyn	()	())mater.		()	()	()
W.prod	()	())ogółem		()	()	()
----- INFO DLA POZYCJI -----							
Rodzaj info	Ilość/tekst	Jdn	Rodzaj info	Ilość/tekst	Jdn		
(UWAGI)	()	(---)	()	()	()	() ()	
()	()	()	()	()	()	() ()	
()	()	()	()	()	()	() ()	

Rysunek 2. Ekran główny pozycji planu dla obiektu

3.2.1. Wprowadzanie informacji głównych do pozycji planów

Ekran „Plany dla obiektu” zawiera, między innymi, informacje o pozycji planu, obiekcie, którego dotyczy plan (cała szkółka, kwatery, pole siewne), zakresie prac i ich pilności. Zakładając pozycję planów należy zdefiniować następujące wartości:

- **Typ obiektu.** Dla planów szkółkarskich podstawowym typem obiektu planowania jest typ o kodzie „S-szkółkarskie”, wskazujący na obiekty o adresie szkółkarskim.
- **Adres obiektu.** Po podaniu kodu typu obiektu należy podać adres obiektu szkółkarskiego, dla którego zakładana jest pozycja planu [np. 01-()-()/() = poziom szkółki, 01-01-()/() = poziom kwatery, 01-01-08/01 = poziom pola siewnego]. Poprawność podanego adresu jest sprawdzana z danymi, zawartymi w bazie systemu las.
- **Rok planu.** Podany rok określa rok, którego plan dotyczy.
- **Typ planu.** Wprowadzony kod typu planu określa dział, którego dotyczy plan. Wartości dopuszczalne dla planów szkółki to: „SZKL” lub „SZKZ”.
- **Grupa czynności.** Określa zakres prac dotyczących danej pozycji planu oraz, poprzez numer MPK (miejsca powstawania kosztów), sposób księgowania w podsystemie *Finanse*. Użycie klawisza F4 umożliwi odszukanie odpowiedniej grupy czynności.
- **Pilność.** Pozwala na wprowadzenie informacji dotyczącej pilności wykonania prac na danej pozycji planu (tylko zgodnie z danymi zawartymi w bazie). Dla planów szkółkarskich podstawowym kodem jest kod o wartości „---”, oznaczający zabieg normalny.

W danym roku planu dla jednego adresu obiektu grupa czynności nie może się powtarzać w ramach jednego typu planu.

Założoną pozycję planu można usunąć z systemu planów funkcją <Usuń> do momentu, gdy nie zostały zaksięgowane na nią poniesione koszty. Jeżeli z jakichś powodów nie chcemy usuwać pozycji planu w celu „zdjęcia” pozycji z planów bieżących, można skorygować dla tej pozycji kod typu planu z „SZKL” na „SZKLX”.

Spowoduje to przeniesienie pozycji planu do tzw. planu dodatkowego. Zmianę kodu typu planu wykonuje się przez funkcję <Kor> (korygowanie) i dopisanie litery X. Przesunięcie pozycji ponownie do planu zasadniczego następuje po usunięciu litery X – również przy wykorzystaniu funkcji <Kor>. Korekta pozycji planu jest również możliwa w sytuacji, gdy nie zostały zaksięgowane na nią poniesione koszty. Tę samą zasadę stosuje się do planów o kodzie typu planu „SZKZ”.

Dla założonej pozycji planu można ponadto zmienić adres obiektu i zmiana ta nie jest związana z tym, czy na pozycję planu zostały zaksięgowane poniesione koszty.

Jeżeli zakładana pozycja planu dotyczy obiektu o innym kodzie, typie np. „P” lub „I”, należy postępować podobnie, jak wyżej opisano, podając właściwy adres obiektu. Sytuacja taka może mieć miejsce, gdy planuje się wykonanie jakichś zabiegów pielęgnacyjnych lub prac z pozyskania drewna na kulisach wchodzących w obrys szkółki, mających adres leśny.

Dla obiektów inwentarza używanego do prac szkółkarskich należy zakładać plany na numer inwentarza. Ma to szczególne zastosowanie w sytuacji, gdy urządzenia są używane również poza szkółką lub na większej niż jedna liczbie szkółek.

3.3. Wprowadzanie czynności

Na tym ekranie wprowadza się informacje dotyczące poszczególnych czynności, które mają zostać wykonane w ramach pozycji planu. Ze względu na umożliwienie przeprowadzenia analiz dotyczących planu i wykonania, wprowadzenie czynności jest konieczne.

Na pozycjach planów dotyczących szkółki liczba zakładanych czynności może być różna, w zależności od grupy czynności. Czynności na pozycji planu może być wiele lub jedna, jednak dla każdej pozycji planu należy stosować czynność aktualizującą, z jednostką miary zgodną z domyślną jednostką miary dla danej grupy czynności.

```

Akcja: Szuk +Szukaj Nast Poprz Dod Kor Usuń Info 0-Obiekt ...
Szukanie danych
      (Obiekt: 1/1)                (Pozycja planu: 1/1)
----- CZYNNOSCI NA POZYCJI PLANU -----
Typ( ) Adres obiekt( - - / ) ( )
Rok( ) Poz planu( ) Typ( ) Gr czynn(SL_PIEL ) Pil(---)
----- CZYNNOSCI ----- (1/3)-----
      Czynności ( ) ( ) Wyróżnik ( )
      ( ) ( ) ( )
      ( ) ( ) ( )
      ( ) ( ) ( )
----- Plan ----- Wykonanie ----- Plan ----- Wykonanie
Ilość( ) ( ) ( ) Ilość godz ( ) ( )
St trudn ( ) ( ) ( ) Godz/jedn ( ) ( )
Współcz ( ) ( ) ( ) Stawka ( ) ( )
Rodz koszt ( ) ( ) ( ) Koszt ( ) ( )
----- ŹRÓDŁA FINANSOWANIA -----
      Lp      Źródło      Ilość plan      Ilość wykon      Koszt plan      Koszt wykon
      ( ) ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
      ( ) ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
      ( ) ( ) ( ) ( ) ( ) ( )

```

Rysunek 3. Ekran czynności na pozycji planu

3.3.1. Wprowadzanie danych zasadniczych czynności

Ekran „Czynności na pozycji planu” zawiera pola konieczne do wypełnienia podczas zakładania czynności. Zakładając pozycję planów należy zdefiniować następujące wartości.

- **Czynność.** Kod czynności – możliwe użycie klawisza F4 w celu uzyskania podpowiedzi możliwych do uzyskania kodów.
- **Wyróżnik aktualizacji.** Dla czynności aktualizującej na pozycji planu należy dodać wyróżnik „T”. Dane dotyczące godzin i kosztów przypisane do czynności są uwzględniane w wyliczaniu kosztów.
- **Kod jednostki miary.** Kod jednostki miary dla czynności jest podawany przez program, zgodnie z definicją zapisaną dla czynności w danych podstawowych systemu planów. Kod jednostki miary można zmienić na inny.
- **Ilość planowana.** Dane informujące o wielkości planowanej do wykonania czynności (np. liczby TSZT sadzonek przewidzianych do sortowania).
- **Stopień trudności.** Stopień trudności danej czynności, wynikający z taryfikatora robót przyjętego w nadleśnictwie.
- **Współczynnik.** Mnożnik, przez jaki ma być skorygowana wielkość godzin przewidziana do wykonania tej czynności – program proponuje „1.00”.
- **Rodzaj kosztów.** Możliwe dwa określenia: „W” – prace wykonywane przez pracowników zatrudnionych w nadleśnictwie (pracowników Własnych), program automatycznie wylicza w takim przypadku narzuty na płace (dodaje nową czynność – NARZ PŁAC – narzuty na płace) lub „O” – prace wykonywane przez pracowników niezatrudnionych w nadleśnictwie (pracowników Obcych), np. zakłady usług leśnych.
- **Ilość godzin.** Informacja o liczbie godzin potrzebnych do wykonania tej czynności. Dane możliwe do otrzymania automatycznie po użyciu klawisza F7 – obliczenie akordu (dla czynności zapisanych w tabelach akordowych).
- **Stawka.** W tym polu możliwe są do podania dwie informacje:
 - jeżeli nie podano liczby godzin do wykonania danej czynności, informacja określa planowany koszt wykonania tej czynności,

- jeśli podano liczbę godzin, wówczas w tym polu należy podać stawkę godzinową.

Dla danej czynności należy ponadto zdefiniować właściwe źródło jej finansowania.

3.3.2. Wprowadzanie informacji o źródłach finansowania dla czynności

Jeśli w danych podstawowych planowania (LAS → Dane podstawowe → Domyślne źr. finansowan.) wypełnione są domyślne źródła finansowania, to podczas zakładania czynności źródła finansowania przypisują się automatycznie wartościami domyślnymi.

Jeśli przypisana wartość domyślna źródła finansowania musi być z jakichś powodów skorygowana, wartość domyślną należy usunąć i wprowadzić nowe, odpowiednie wartości.

Przy użyciu klawiszy <Kor> i <Tab> przechodzi się do sekcji, w której podaje się informacje o planowanych źródłach finansowania planowanej czynności. Usunięcie wiersza z poprzednią wartością wykonuje się przy użyciu klawisza <F3>. Czynność może być przypisana do jednego kodu lub większej liczby kodów źródeł finansowania. Do każdego z kodów należy odpowiednio przypisać część ilości planowanej. Program kontroluje poprawność przyporządkowania ilości.

3.3.3. Wprowadzanie informacji dodatkowych dla czynności

Dostęp do informacji dodatkowych dla czynności jest możliwy po wybraniu z menu funkcji „Fin/Info”. Po wybraniu w menu tego hasła, formatka zmienia się i wyświetlane są informacje dodatkowe (Info) dla czynności, zamiast źródeł finansowania. Dostęp do rejestracji informacji dodatkowych dla czynności jest możliwy po wybraniu w menu funkcji „Info”.

W sekcji zawierającej informacje dodatkowe są pola na następujące dane:

- Pole C PAKIET – numer przypisanego pakietu;
- Pole C Umowa – numer przypisanej umowy;
- Pole IL AKORD (ilość akordowa) – jeśli dane zapisane w polu Ilość ekranu „Poszczególne czynności” stanowią ilość akordową, wówczas obie wartości są równe;

- Pole *NARZ PŁAC* (narzuty na płace) wypełniane jest automatycznie przez program, jeżeli w polu *Rodz.koszt.* ekranu „Poszczególne czynności” jest wpisany kod „W” (oznacza, że prace będą wykonywane przez pracowników nadleśnictwa) – wyliczone narzuty na płace, jeżeli daną czynność wykonują pracownicy nadleśnictwa;
- Pole *UWAGI C* (uwagi użytkownika) – pole do wprowadzenia dowolnych, dodatkowych informacji.

3.4. Wprowadzanie materiałów

Ekran „Materiały na pozycji planu” umożliwia zaplanowanie zużycia materiałów niezbędnych do wykonania prac na pozycji planu. Wprowadzenie ilości i cen jednostkowych pozwala uzyskać informację o niezbędnych nakładach na materiały. Odpowiedni wskaźnik [pole „Materiał (W/O)] pozwala na wstawienie informacji o danym materiale do planu zakupów.

```

Akcja: Szuk +Szukaj Nast Poprz Dod Kor Usuń Info 0-Obiekt ...
Następna pozycja planu [CTRL+N] - następny obiekt
(Obiekt: 1/1) (Pozycja planu: 1/1)
-----
MATERIAŁY NA POZYCJI PLANU
-----
Typ( ) Adres obiekt( - - / ) ( )
Rok( ) Poz planu( ) Typ( ) Gr czynn(SL_PIEL ) Pil(---)
-----
MATERIAŁY -----(1/1)-----
Materialy ( ) ( )
( ) ( )
( ) ( )
( ) ( )
( ) ( )
-----
Plan ----- Wykonanie ----- Plan - Wykonanie
Ilość ( ) ( ) ( ) Materiał (W/O) ( ) ( )
Cena jedn ( ) ( ) Aktualizacja ( ) ( )
Wartość( ) ( )
-----
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA -----
Lp Źródło Ilość plan Ilość wykon Koszt plan Koszt wykon
( ) ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
( ) ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
( ) ( ) ( ) ( ) ( ) ( )

```

Rysunek 4. Ekran materiału na pozycji planu

3.4.1. Wprowadzanie danych zasadniczych dla materiałów

Ekran „Materiały na pozycji planu” zawiera pola konieczne do wypełnienia podczas zakładania materiału. Zakładając materiał na pozycji planu należy zdefiniować następujące wartości.

- Kod grupy artykułu. Pole przeznaczone do wpisania grupy planowej artykułów przewidzianych do wykorzystania na danej pozycji planu, np. nasion.
- Kod jednostki miary dla materiału. Jednostka podpowiadana jest przez program na podstawie danych, zapisanych w polu „Jednostka miary” w Gospodarce Towarowej → Dane podstawowe → Grupy. Możliwa ręczna korekta jednostki miary.
- Ilość materiału. Liczba jednostek danego materiału, przewidziana do wykorzystania przy realizacji tej pozycji planu.
- Cenę jednostkową materiału. Planowana cena jednostkowa materiału.
- Materiał (W/O). Wyróżnik określający, czy planowany do użycia materiał jest materiałem własnym – „W” (własny, np. sadzonki z własnej szkółki), czy też należy go kupić – „O”. Dla danego materiału należy ponadto zdefiniować właściwe źródło jego finansowania.

3.4.2. Wprowadzenie informacji o źródłach finansowania dla materiałów

Jeśli w danych podstawowych planowania (LAS → Planowanie → Dane podstawowe → Domyślne źr. finansowan.) wypełnione są domyślne źródła finansowania, to podczas zakładania materiału

źródła finansowania przypisują się automatycznie wartościami domyślnymi.

Jeżeli przypisana wartość domyślna źródła finansowania musi być z jakichś powodów skorygowana, wartość domyślną należy usunąć i wprowadzić nowe, odpowiednie wartości. Przy użyciu klawiszy <Kor> i <Tab> przechodzi się do sekcji, w której podaje się informacje o planowanych źródłach finansowania planowanego materiału. Usunięcie wiersza z poprzednią wartością wykonuje się przy użyciu klawisza <F3>. Materiał może być przypisany do jednego lub większej liczby kodów źródeł finansowania. Do każdego z kodów należy odpowiednio przypisać część ilości planowanej. Program kontroluje poprawność przyporządkowania ilości.

3.4.3. Wprowadzanie informacji dodatkowych dla materiałów

Dostęp do informacji dodatkowych dla materiału jest możliwy po wybraniu w menu funkcji „Fin/Info”. Po wybraniu „Fin/Info” w menu, wyświetlana formatka zmienia się i wyświetlane są informacje dodatkowe (Info) dla materiału zamiast źródeł finansowania. Dostęp do rejestracji informacji dodatkowych dla materiału jest możliwy po wybraniu w menu funkcji „Info”.

W informacjach dodatkowych można wprowadzić planowaną powierzchnię, jaką będą zajmowały materiały o odpowiednim symbolu produkcyjnym.

W sekcji zawierającej informacje dodatkowe są pola na następujące dane.

- Pole *C PAKIET* – numer przypisanego pakietu;

- Pole *C UMOWA* – numer przypisanej umowy;
- Pole *POW M* (powierzchnia dla materiału) – w polu tym podaje się powierzchnię, jaka będzie zajmowana przez materiał na obiekcie;
- Pole *UWAGI M* (uwagi do materiału) – pole do wprowadzenia dowolnych dodatkowych informacji;
- Pole *ŚWIAD* – pole do wprowadzenia numeru świadectwa pochodzenia.

4. WŁAŚCIWY START

Aby można było uzyskiwać właściwe wyniki w raportach wyliczających koszty produkcji sadzonek, należy dla nowo zakładanych pól siewnych właściwie przywiązywać dane o historii sadzonek i kontynuować przywiązywanie do końca cyklu produkcyjnego dla danego pola siewnego oraz wszystkich kolejno nowo zakładanych pól siewnych.

Dla wszystkich wieloletek będących w produkcji obligatoryjnie należy uzupełnić historię artykułów na polach siewnych w trybie modyfikacji szkółki.

Właściwe prowadzenie i rejestrowanie w SILP protokołów oceny produkcji szkółkarskiej z datą 15 listopada RRRR jest warunkiem poprawnego działania raportów wyliczających koszty produkcji szkółkarskiej.

Właściwe rejestrowanie w SILP historii szkółki dla artykułów, które są aktualnie w produkcji, jest warunkiem poprawnego działania raportów wyliczających koszty produkcji szkółkarskiej.

Rzetelne uzupełnienie w protokole oceny produkcji szkółkarskiej pola „% materiału dojrzałego” będzie procentowało użytkownikowi automatycznym uzyskaniem sprawozdania LPIR-3.

Rzetelne uzupełnianie w polu siewnym pola „numer świadectwa pochodzenia nasion” będzie procentowało użytkownikowi automatycznym uzyskaniem sprawozdania LPIR-3.

W sytuacji, gdy dane o kosztach produkcji sadzonek znajdują się w dwóch bazach danych SILP, koszty produkcji należy wyliczyć oddzielnie dla każdej bazy i właściwie do siebie dodać po wykonaniu raportów.

W celu upowszechnienia ogólnych zasad ewidencji szkółkarskiej konieczne jest pilne przeprowadzenie szkoleń.

